

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.095 van 9 maart 2016
in de zaak A. 211.453/XIV-36.128**

In zake : de BVBA REDERIJ DERBY
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jean Verdonck
 kantoor houdend te 8200 Sint-Michiels
 't Kloosterhof 17
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bart Staelens
 kantoor houdend te 8000 Brugge
 Gerard Davidstraat 46 bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 24 januari 2014, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing d.d. 27.11.2013, genomen door de afdeling landbouw- en visserijbeleid van het departement landbouw en visserij van de Vlaamse overheid”, waarbij “de aanvraag van verzoekster tot steun door het Financieringsinstrument voor de visserij- en aquicultuursector (FIVA) [werd] geweigerd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 september 2015.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bram Casier, die *loco* advocaat Jean Verdonck verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Samuel Mens, die *loco* advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De bvba Rederij Derby dient op 23 december 2011 bij de dienst Zeevisserij van de afdeling Landbouw- en Visserijbeleid van het departement Landbouw en Visserij een aanvraag van een tegemoetkoming voor reders voor investeringen aan boord van vissersvaartuigen en selectiviteit, in.

3.2. Bij ontvangstmelding van 5 januari 2012 wordt meegedeeld dat de betoelaagbaarheid van de aangevraagde investeringen zal worden beoordeeld.

3.3. In een beoordelingsverslag van 26 januari 2012 van het managementcomité van de dienst Zeevisserij wordt inzake de aanvraag van de verzoekende partij opgemerkt:

“ rederij Derby:

Heeft op 23/12/2011 opnieuw het dossier ingediend:

Nieuwe zaakvoerder (mevrouw [V.]) woont/komt in België wonen

- bewijzen moeten op 19/03/2012 aan de wijkagent geleverd worden ivm vaste woonplaats

- Mevrouw heeft niet de nodige diploma's voor beroepsbekwaamheid.

De BA zal polsen ivm 5 jaar ervaring in de visserijsector.

MC neemt later beslissing.”

3.4. In een beoordelingsverslag van 24 augustus 2012 wordt inzake de door de zaakvoerder van de verzoekende partij voorgelegde stukken inzake de beroepsbekwaamheid onder meer opgemerkt:

“Aan de juridische dienst dient gevraagd te worden als via deze ervaring voldaan is aan de FIVA-wetgeving.”

3.5. Bij brief van 9 oktober 2012 vraagt de dienst Zeevisserij dat de zaakvoerder van de verzoekende partij bijkomende stukken bezorgt die een actieve beroepservaring in de zeevisserij voor een minimumperiode van vijf jaar aantonen.

3.6. De verzoekende partij bezorgt bij brief van 7 maart 2013 toelichting waarbij zij de door haar opgedane ervaring in de zeevisserij uiteenzet, evenals bijkomende stukken.

3.7. Bij brief van 25 juli 2013 stelt de verzoekende partij vast dat de verwerende partij nog geen beslissing heeft genomen in dit voor haar zeer belangrijke dossier. Zij verwijst ter ondersteuning naar de brief van 29 maart 2012 gericht aan de minister-president van de Vlaamse regering waarbij zij vraagt het dossier “zelf te onderzoeken en te beoordelen”.

3.8. In een beoordelingsverslag van 27 augustus 2013 van het managementcomité van de dienst Zeevisserij wordt inzake de aanvraag van de verzoekende partij geoordeeld:

“Oordeel MC: ongunstig, beroepservaring van de zaakvoerder als bedrijfsleider is onvoldoende aangetoond. Geen reëel beroepsinkomen uit zeevisserij gedurende 5 jaar aangetoond. Zaakvoerder in het verleden ingeschreven geweest als zelfstandige onder de categorie ‘gelijkstelling bijberoep’.

Ontwerpantwoord notificatie voorleggen aan juridische dienst.”

3.9. De dienst Zeevisserij beslist op 27 november 2013 ongunstig over de aanvraag van de verzoekende partij. Die beslissing luidt:

“Hierbij deel ik u mee dat het Financieringsinstrument voor de visserij- en aquacultuur-sector (FIVA) voor het bovenvermeld dossier een ongunstige beslissing genomen heeft, zoals weergegeven in de bijlage aan deze brief.

Tegen deze negatieve beslissing van het FIVA kan een willig beroep, een hiërarchisch beroep en een beroep bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ingediend worden.

Een willig beroep is een beroep dat ingediend dient te worden bij de overheid die de eerste beslissing heeft genomen, zijnde de beheersautoriteit FIVA/EVF, Dienst Zeevisserij, Vrijhavenstraat 5, 8400 Oostende.

Tegen deze negatieve beslissing kan hiërarchisch beroep ingediend worden bij de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, Martelaarsplein 19, 1000 Brussel.

Overeenkomstig artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan u tegen deze beslissing beroep instellen bij de Raad van State. Om ontvankelijk te zijn moet u dit beroep indienen binnen 60 dagen na deze betekening. De inleiding van het beroep gebeurt door een gedagtekend verzoekschrift dat door u of door een advocaat ondertekend moet zijn. Het verzoekschrift moet u bij aangetekende brief sturen aan de Eerste Voorzitter van de Raad van State, Wetenschapstraat 33, 1040 Brussel.

Aangezien de lidstaat geen nationale steun toekent aan het dossier kan eveneens geen Europese EVF- steun toegekend worden,

[...]

OPMERKINGEN en/of VOORWAARDEN:

De aanvraag werd ongunstig beoordeeld.

[...]

Sinds 19/12/2011 heeft rederij Derby bvba een nieuwe zaakvoerder, mevrouw [V.].

Op 23/12/2011 diende de steunaanvrager volgende stukken in ter staving van de beroepsbekwaamheid;

- 1) SVH Diploma vakbekwaamheid voor het cafébedrijf d.d. 07/06/1995;
- 2) Klein vaarbewijs I, afgegeven voor de vaart op de rivieren, kanalen en meren d.d. 03/09/1999;
- 3) Diploma aankomend kok in de instelling (theorie d.d. 02/06/1987 en praktijk d.d. 09/06/1988);
- 4) Diploma lager beroepsonderwijs (eindexamen lager huishoud- en

nijverheidsonderwijs) d.d. 19/06/1980;

5) Diploma machineschrijven d.d. 6/05/1980;

6) Statuten NV Limanda, geregistreerd te Knokke-Heist d.d. 21/01/1992;

7) Attest van aansluiting (d.d. 20/12/2002) bij Acerta Sociaal Verzekeringsfonds als bestuurder in hoofdberoep (kosteloos mandaat) met als ingangsdatum 10/01/1998;

Op 18/03/2013 diende de steunaanvrager volgende bijkomende stukken in ter staving van de beroepsbekwaamheid;

8) Attest van aansluiting (d.d. 27/12/2011) bij Acerta Sociaal Verzekeringsfonds voor een zelfstandige beroepsactiviteit 10/01/1998 - 22/02/2008: hoofdaangeslotene, categorie gelijkstelling bijberoep;

9) Attest van aansluiting (d.d. 31/05/2012) bij Acerta Sociaal Verzekeringsfonds voor een zelfstandige beroepsactiviteit: 19-12-2011 - heden: hoofdaangeslotene, categorie hoofdberoep;

10) Gemeenschappelijke aangiftes meneer [H.]-mevrouw [V.] inkomstenbelasting voor de jaren 2006 t.e.m. 2010, met elk jaar rubriek fictieve beloning voor Argo N.V. en BVBA Verleene ten bedrage van telkens 2.500 euro.

De toegevoegde diploma's en het toegevoegde vaarbewijs (stukken 1 t.e.m. 5) voldoen niet ter staving van de vereiste minimale beroepsbekwaamheid zoals vereist in artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en de aquicultuursector.

[...]

De beroepservaring gestaafd met stukken 6 t.e.m. 10 voldoet niet om de voorwaarde 'vijf jaar ervaring als bedrijfsleider in een visserijbedrijf en/of zich gedurende 5 jaar hebben toegelegd op de zeevisserij', zoals vereist in artikel 3 van hetzelfde besluit, aan te tonen.

Betrokken zaakvoerder poogt deze ervaring aan te tonen via een attest van aansluiting bij Acerta Sociaal Verzekeringsfonds voor een zelfstandige beroepsactiviteit voor de periode 10/01/1998 - 22/02/2008 in de hoedanigheid van hoofdaangeslotene, categorie gelijkstelling bijberoep, en niet de categorie 'meewerkende echtgenote'. De gelijkstelling met bijberoep toont aan dat betrokken zaakvoerder geen significant reëel beroepsinkomen heeft genoten, zoals inderdaad blijkt uit de stukken vermeld onder 10, waarin voor de jaren 2006-2010 enkel een post fictieve beloning uit de zeevisserijbedrijven Argo N.V. en BVBA Verleene is opgenomen.

Deze gelijkschakeling als bijberoep toont onvoldoende aan hoe mevrouw [V.] reële ervaring heeft opgebouwd in de zeevisserij *an sich*.

Bovendien dient overeenkomstig artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de Installatie in de visserij- en aquicultuursector op basis van het bedrijfsplan de economische haalbaarheid van de investeringen aangetoond worden. Vastgesteld moet evenwel worden dat rederij Derby zich in financiële moeilijkheden bevindt, gelet op de jaarrekeningen van 31 december 2010 en 31 december 2011 die een groeiend overgedragen verlies gedurende twee opeenvolgende boekjaren vertonen, waardoor alarmprocedure conform artikelen 332 en 333 van het Wetboek van Vennootschappen van toepassing is".

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

Betreffende de in het auditoraatsverslag ambtshalve opgeworpen exceptie

4. Ambtshalve wordt in het auditoraatsverslag gesteld dat de Raad van State zonder rechtsmacht is om kennis te nemen van het beroep tot nietigverklaring omdat het in wezen betrekking heeft op een geschil over een subjectief recht, namelijk het recht op steun aan investeringen van reders. Het auditoraat oordeelt, na een analyse van de toepasselijke regelgeving, dat de relevante subsidieregeling volledig en op gedetailleerde wijze wordt uitgewerkt in die regelgeving waaruit volgt dat wie aan de voorwaarden voldoet voor de toekenning van FIVA-steun een subjectief recht heeft op deze steun en dat de verwerende partij ter zake geen discretionaire bevoegdheid meer heeft en ertoe is gehouden de steun toe te kennen, althans wanneer vaststaat dat de voorwaarden in het voornoemde besluiten zijn nageleefd. De voorwaarden om te voldoen aan het vereiste van “minimale beroepsbekwaamheid” bedoeld in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 ‘betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector’ (hierna: het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998) worden vastgesteld door artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 ‘betreffende de steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij - en de aquicultuursector’ (hierna: het ministerieel besluit van 14 juli 1998). De verwerende partij moet enkel vaststellen of aan die voorwaarden is voldaan, wat uit de toepasselijke regelgeving kan worden afgeleid en waardoor de verwerende partij gebonden is. Er is dan ook geen sprake van een discretionaire bevoegdheid. Hetzelfde geldt voor het op te stellen bedrijfsplan dat de “economische haalbaarheid” van de investeringen moet aantonen, waarvan het model is vastgelegd door het ministerieel besluit van 14 juli 1998. Hier is evenmin sprake van een opportuniteitsbeoordeling, maar enkel van de beoordeling of aan de voorwaarden opgenomen in de regelgeving is voldaan. Het vaststellen of aan de voorwaarden voor het verkrijgen van steun is voldaan, houdt geen opportuniteits- of beleidsbeoordeling in. De justitiële rechter kan vaststellen dat de voorwaarden voor het verlenen van steun al dan niet zijn vervuld. Hij beschikt dus over alle

middelen om over het bestaan en de omvang van het recht van de verzoekende partij uitspraak te doen. Aangezien de wet de bevoegdheid om uitspraak te doen over de beslissing om de FIVA-subsidies al dan niet toe te kennen niet aan de justitiële rechtbanken heeft onttrokken, is de Raad van State zonder rechtsmacht.

5. In haar memorie van wederantwoord verwijst de verzoekende partij naar rechtspraak in een zaak betreffende VLIF - steun voor het bouwen van een vleesvarkensstal en een zeugenstal die “bijzonder grote gelijkenissen vertoont met de onderhavige zaak” en waarin de Raad van State besloot tot gebrek aan rechtsmacht. De verzoekende partij gedraagt zich echter “naar het oordeel van de Raad” en kondigt aan “in tussentijd een burgerlijke procedure op [te] starten om haar rechten te vrijwaren”. Zij heeft een laatste memorie met verzoek tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

6. De verwerende partij betwist in haar laatste memorie het gebrek aan rechtsmacht van de Raad van State. Zij meent dat de beoordeling of in een concreet dossier is voldaan aan het door de regelgeving voorgeschreven vereiste van “voldoende vakbekwaamheid”, “voldoende beroepservaring” of, nog, aan de “economische haalbaarheid van de investeringen” wel degelijk een discretionaire beoordelingsmarge omvat. De verwerende partij moet bij de toepassing van op dergelijke wijze omschreven voorwaarden “ontegensprekelijk een beleidsbeoordeling maken”. De overheid moet hier wel degelijk meer doen dan louter toepassing maken van enige norm van objectief recht. Zij meent dat “het appreciëren van vakbekwaamheid als voldoende en van de investeringen als economisch haalbaar, bij uitstek een discretionaire beoordelingsbevoegdheid uitmaakt. De verwerende partij dient die beoordelingsbevoegdheid uiteraard uit te oefenen aan de hand van (reglementaire) criteria maar deze vergen, en zij verwijst daartoe eveneens naar rechtspraak, een concrete waardering en beoordeling door de overheid. De verwerende partij stelt tot slot dat zij te dezen “in alle discretionaire, doch verantwoorde en gemotiveerde beoordelingsvrijheid, de vakbekwaamheid, beroepservaring en economische haalbaarheid [dient] te beoordelen, de relevante regelgeving in acht [dient] te nemen en - na afweging

van alle belangen - juist te oordelen, *quod in casu*". Zij besluit dat de Raad van State beschikt over de vereiste rechtsmacht om zich uit te spreken over het huidige geschil.

Beoordeling

7. Uit de artikelen 144, eerste lid, en 145 van de Grondwet volgt dat de geschillen over subjectieve rechten – altijd, wat de geschillen over burgerlijke rechten betreft, en in principe, wat de geschillen over politieke rechten betreft – tot de rechtsmacht van de hoven en rechtbanken behoren. Onder voorbehoud van een toewijzing van bevoegdheid inzake politieke rechten, is de Raad van State dan ook zonder rechtsmacht om kennis te nemen van beroepen tot nietigverklaring waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft. Dat is het geval wanneer het annulatieberoep strekt tot de erkenning van een subjectief recht, waaromtrent het bestuur geen discretionaire, maar slechts een gebonden bevoegdheid bezit.

Opdat er sprake zou zijn van een vordering op grond van een subjectief recht, en dus van gebrek aan rechtsmacht van de Raad van State, is vereist dat een verzoeker zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks aan een derde oplegt en bij de nakoming waarvan een verzoeker belang heeft. Om zich ten aanzien van de bestuurlijke overheid op een subjectief recht te kunnen beroepen is het, zoals gezegd, noodzakelijk dat de bevoegdheid van de overheid gebonden is (Cass. 8 maart 2013, nr. C.12.0424.F).

De Raad van State heeft bijgevolg enkel rechtsmacht indien de bestreden beslissing een constitutieve beslissing is waarbij de overheid gebruik heeft gemaakt van haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid. Hij is zonder rechtsmacht als het gaat om een beslissing waarbij de overheid vaststelt dat de betrokkene voldoet aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden waardoor hij zich kan beroepen op een welbepaald recht.

8. Te dezen moet worden onderzocht of de verwerende partij bij het nemen van de thans bestreden beslissing over enige discretionaire bevoegdheid cq. beoordelingsvrijheid beschikt, dan wel slechts over een gebonden bevoegdheid en in dat opzicht slechts heeft moeten vaststellen of de reglementaire vastgestelde voorwaarden, zoals zij die als overheid interpreteert, vervuld waren.

9. Artikel 4 van het decreet van 13 mei 1997 ‘houdende oprichting van een Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector’ bepaalt dat het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (hierna: FIVA) onder meer aan reders tegemoetkomingen kan verlenen, waarvan de voorwaarden en de nadere regels worden bepaald door de Vlaamse regering teneinde de structuur van rederijen te verbeteren, hun rendabiliteit te verzekeren en op te voeren, en de kostprijzen te verminderen.

Artikel 5 van datzelfde decreet machtigt het FIVA om zowel kapitaal, rente als andere financiële tegemoetkomingen te verlenen aan verrichtingen zoals omschreven in artikel 4 en artikel 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 ‘houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector’ preciseert dat het FIVA subsidies verleent onder de vorm van rentetoelagen en premies overeenkomstig (onder meer) de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 ‘betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquacultuursector’ (hierna: het subsidiebesluit).

Het genoemde subsidiebesluit strekt er in hoofdzaak toe de voorwaarden vast te stellen waaronder financiële tegemoetkomingen kunnen worden verleend aan initiatieven in vernoemde sector.

Artikel 1 van het subsidiebesluit, zoals van toepassing op het tijdstip van de bestreden beslissing bepaalt dat voor de toepassing van het besluit onder “rechthebbende” wordt verstaan (onder meer) de reder, zijnde de

natuurlijke persoon of rechtspersoon die een visserijbedrijf uitbaat en die activiteit in hoofdberoep uitoefent. Krachtens artikel 2 ervan is de “reder in hoofdberoep” de natuurlijke persoon die zelf een visserijbedrijf uitbaat, uit zijn bedrijf een inkomen verwerft dat 50 % of meer bedraagt van zijn globaal inkomen en die aan werkzaamheden buiten het bedrijf minder dan 50 % van zijn totale arbeidsduur besteedt.

10. Wat de vereiste vakbekwaamheid betreft, bepaalt artikel 4 van het subsidiebesluit:

“Om voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking te komen moet de natuurlijke persoon, reder of viskweker of één van de werkende vennoten-bedrijfsleiders van een rechtspersoon, reder of viskweker, over een voldoende vakbekwaamheid beschikken, hetgeen wordt aangetoond door een studiegetuigschrift en/of door een voldoende beroepservaring.

De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw bepaalt de studiegetuigschriften en de criteria van voldoende beroepservaring.”

In uitvoering van de machtigingsbepaling in artikel 4, tweede lid, van het subsidiebesluit, bepaalt artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998, zoals van toepassing op het tijdstip van de bestreden beslissing:

“De minimale beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 4 van het besluit, wordt voor investeringsverrichtingen aangetoond :

- voor de zeevisserij door :

- de diploma's en de gehomologeerde of door een examencommissie van de Staat uitgereikte getuigschriften van hoger secundair onderwijs, evenals de kwalificatie-getuigschriften van het 4e leerjaar secundair onderwijs, in een afdeling visserij, aangevuld door het door het ministerie van Verkeer en Infrastructuur uitgereikt brevet van schipper of van motorist, of een studiebewijs met een van de voorgaande titels gelijkwaardig, en voor zover de drager ervan de leeftijd van 25 jaar bereikt heeft en zich heeft toegelegd op de zeevisserij als schipper en/of motorist gedurende :

* ten minste 800 zeedagen bij overname of investering in een vaartuig > 221 kW;

* ten minste 400 zeedagen bij overname of investering in een vaartuig < of = 221 kW;

ofwel

- 5 jaar ervaring als bedrijfsleider in een visserijbedrijf en/of zich gedurende 5 jaar hebben toegelegd op de zeevisserij;

[...].”

Derhalve, wat de verwerende partij te dezen met toepassing van artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 moet beoordelen, is, in een

eerste geval, of een in artikel 3 vermeld diploma, getuigschrift of studiebewijs kan worden voorgelegd, aangevuld cq. cumulatief, met een door het ministerie van Verkeer en Infrastructuur uitgereikt brevet van schipper of van motorist respectievelijk, voor zover de drager ervan de leeftijd van 25 jaar bereikt heeft, zich gedurende een welbepaald aantal zeedagen heeft toegelegd op de zeevisserij als schipper en/of motorist dan wel, in een tweede geval, of de steunaanvrager beschikt over “5 jaar ervaring als bedrijfsleider in een visserijbedrijf “en/of” zich gedurende 5 jaar heeft toegelegd op de zeevisserij”. Aldus is met het ministerieel besluit van 14 juli 1998 vastgelegd niet alleen wat moet worden begrepen onder “voldoende beroepservaring” in artikel 4, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 doch tevens wat moet worden begrepen onder “voldoende vakbekwaamheid” .

De verwerende partij kan niet worden gevolgd waar zij in haar laatste memorie stelt dat “de afweging die de overheid in subsidiedossiers als *in casu* dient te maken aangaande de voorwaarde of de subsidieaanvrager al dan niet voldoende vakbekwaamheid kan aantonen [...] wel degelijk een beoordelingsmarge omvat”. Immers, wat als “voldoende vakbekwaamheid” wordt beschouwd is reeds bepaald in het genoemde artikel 3. Het bestuur beschikt niet langer over een beoordelingsvrijheid om in het concrete geval te appreciëren cq. te waarderen of in hoofde van de subsidieaanvrager sprake is van “voldoende” vakbekwaamheid respectievelijk “voldoende” beroepservaring bedoeld in artikel 4, eerste lid, van het subsidiebesluit zodra de aanvrager aantonen kan dat deze zich in één van de in artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 voorziene gevallen bevindt. De bestuursoverheid is immers gebonden door het door haar uitgevaardigde ministerieel besluit dat een verordenend karakter heeft.

Te dezen is enkel het tweede bij artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 bepaalde geval relevant, namelijk de vraag of de verzoekende partij kan aantonen, aan de hand van een geheel van feitelijke gegevens en elementen, dat zij “5 jaar ervaring als bedrijfsleider in een

visserijbedrijf [heeft] en/of zich gedurende 5 jaar [heeft] toegelegd op de zeevisserij”. Wanneer de verzoekende partij aantoonst hetzij dat zij 5 jaar ervaring heeft als bedrijfsleider in een visbedrijf, hetzij dat zij zich gedurende vijf jaar heeft toegelegd op de zeevisserij, volstaat die “minimale beroepsbekwaamheid” om op steun voor investeringsverrichtingen aanspraak te maken nu deze “minimale beroepsbekwaamheid” luidens artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 deze is “bedoeld in artikel 4 van het [subsidie]besluit alwaar de term “voldoende beroepsbekwaamheid” wordt gehanteerd die zoals gezegd aangetoond wordt door een studiegetuigschrift en/of door een voldoende beroepsbekwaamheid met dien verstande dat de minister die getuigschriften aanduidt, evenals de criteria van de voldoende beroepservaring bepaalt hetgeen hij heeft gedaan.

De enige vraag die te dezen nog een antwoord behoeft, is of door de verzoekende partij kan worden aangetoond dat zij “5 jaar ervaring als bedrijfsleider in een visserijbedrijf [heeft] en/of zich gedurende 5 jaar [heeft] toegelegd op de zeevisserij”. De verzoekende partij beroept zich op beide hoedanigheden. Het gegeven dat eensdeels de verzoekende partij moet aantonen aan de hand van de feitelijke gegevens die zij aanbrengt, dat zij in de feiten daadwerkelijk hetzij 5 jaar ervaring als “bedrijfsleider” in een visserijbedrijf heeft, hetzij zich gedurende vijf jaar heeft “toegelegd” op de zeevisserij en anderdeels dat door het bestuur - onder het toezicht van de rechter -, moet worden gecontroleerd of effectief aan die wettelijke voorwaarde is voldaan, doet niet besluiten tot het bestaan van enige beoordelingsvrijheid, opportuniteits- of beleidsbeoordeling in hoofde van het bestuur. Immers, de vraag of deze wettigende omstandigheid om voor investeringssteun in aanmerking te komen zich in het concrete geval voordoet, moet worden onderzocht en vastgesteld aan de hand van de concrete gegevens en bewijzen die de verzoekende partij aanbrengt zonder dat het bestuur ter zake evenwel over enige beoordelings“vrijheid” beschikt. Zelfs al kunnen de begrippen “bedrijfsleider”, “het zich toeleggen op” en “zeevisserij” desgevallend nog een interpretatie behoeven teneinde de juiste betekenis en draagwijdte eraan te verlenen - in

voorkomend geval aan de hand van de spraakgebruikelijke betekenis ervan -, en zelfs al vergt de (juridische) kwalificatie, i.e. het onderbrengen van (objectief vaststelbare) feiten die dienen te worden gestaafd onder de genoemde rechtsbegrippen nog een (intellectuele) beoordelingsactiviteit, dan volstaat die vaststelling niet om te besluiten tot het bestaan in hoofde van de administratieve overheid van een discretionaire beoordelingsvrijheid waarbij zij een opportuniteitsoordeel velt. De justitiële rechter kan te dezen vaststellen of de voorwaarden inzake vakbekwaamheid en beroepsbekwaamheid, zoals uitgewerkt in artikel 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 al dan niet zijn vervuld.

11. Wat de steunaanvraag en de erbij te voegen documenten betreft, vermeldt het subsidiebesluit dat de “rechthebbende” die een tegemoetkoming wenst te genieten daartoe een aanvraag indient. Die aanvraag moet vergezeld zijn van een “informatiefiche van het bedrijf tot opstellen van een bedrijfsplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders”. Dat bedrijfsplan (dat overigens niet door de aanvrager maar door het bestuur wordt opgesteld: zie *infra*) strekt ertoe de economische haalbaarheid van de investeringen aan te tonen. Het te dezen relevante artikel 9 van het subsidiebesluit:

“De rechthebbende die een tegemoetkoming bedoeld in artikel 8 wenst te genieten dient daartoe een aanvraag in. Voor rentetoeleage en desgevallend overheidswaarborg op een lening dient dit te gebeuren door een door het FIVA erkende kredietinstelling.

De aanvraag moet vergezeld zijn van een informatiefiche van het bedrijf tot opstellen van een bedrijfsplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders.

Het bedrijfsplan moet de economische haalbaarheid van de investeringen aantonen.

De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw stelt de wijze vast waarop het in dit artikel bedoelde bedrijfsplan en begroting van het arbeidsinkomen dienen opgesteld.

Er kan alleen waarborg verleend worden indien uit de begroting van het arbeidsinkomen blijkt dat het inkomen per werkende vennoot-bedrijfsleider ten minste 75 % bedraagt van het referentie-inkomen.

De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw stelt elk jaar het in aanmerking te nemen referentie-inkomen vast.

Indien er waarborg verleend wordt, verplicht de rechthebbende er zich toe een bedrijfsboekhouding bij te houden overeenkomstig de bepalingen opgelegd door de Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw.”

In uitvoering van genoemd artikel 9, vierde lid, van het subsidiebesluit bepaalt artikel 5 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998:

“Het bij artikel [...] 9 van het [besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998] bedoelde bedrijfsplan omvat overeenkomstig model in bijlage I :

- een beschrijving van de toestand van het bedrijf bij het begin van het bedrijfsplan;
- een beschrijving en verantwoording van de nagestreefde verbetering;
- een beschrijving van de financieel-economische toestand van het bedrijf bij de voltooiing van het bedrijfsplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders.”

Er mag worden aangenomen dat deze drie elementen die het bedrijfsplan moet omvatten ertoe strekken het bestuur in staat te stellen te beslissen of de in artikel 9 van het subsidiebesluit bedoelde rechthebbende inderdaad de investeringssteun kan genieten. Zoals gezegd dient de aanvraag krachtens artikel 9, tweede lid, van het subsidiebesluit vergezeld te zijn van een informatiefiche van het bedrijf. Deze informatiefiche wordt toegevoegd aan de aanvraag “tot opstellen van een bedrijfsplan [dat de economische haalbaarheid van de investeringen moet aantonen] op basis van een begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders”. Artikel 9, vierde lid, van het subsidiebesluit draagt de minister op de wijze vast te stellen waarop het bedrijfsplan en de begroting van het arbeidsinkomen wordt opgesteld.

12. Wat het bedrijfsplan precies moet omvatten, blijkt uit het in artikel 5 van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 bedoelde model dat als bijlage I bij dat besluit is gevoegd.

Wat de “begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders” betreft, verwijst artikel 6 van datzelfde ministerieel besluit naar het model dat als bijlage II bij dat besluit is gevoegd. Daaruit blijkt dat de “economische haalbaarheid van de investeringen” wordt bepaald aan de hand van de begroting van het (verwachte) arbeidsinkomen.

Uit de hiervoor genoemde en te dezen relevante modellen blijkt dat het “bedrijfsplan” wordt ingediend door de aanvrager die het ondertekent en

waarop een door de bevoegde ambtenaar ondertekend advies wordt aangebracht. De aanvrager dient volgens het bij het ministerieel besluit van 14 juli 1998 gevoegde model volgende gegevens op te geven: naam en adres van de aanvrager, naam en adres van de rederij, het aantal vaartuigen (en, per vaartuig, het type ervan, de tonnenmaat, het bouwjaar, het vermogen van de hoofdmotor, het bouwjaar van de motor en het aantal bemanningsleden), structurele tekortkomingen in het bedrijf, een “overzicht investeringen”, een verantwoording van de nagestreefde verbetering en, tot slot, de “financieel-economische toestand van het bedrijf na investering op basis van de begroting van het arbeidsinkomen”. De opgave van de financieel-economische toestand van het bedrijf na investering gebeurt aldus “op basis van de begroting van het arbeidsinkomen”.

Uit het model dat als bijlage II is gevoegd bij het ministerieel besluit van 14 juli 1998 (genoemd “begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders”) blijkt dat de aldus in artikel 9 van het subsidiebesluit bedoelde “begroting van het arbeidsinkomen” door de bevoegde ambtenaar als enige wordt ondertekend. Hieruit mag dan ook worden begrepen deze ambtenaar de “begroting van het arbeidsinkomen” opstelt (en berekent) op grond van de informatie die door de aanvrager is verstrekt (zie hoger). Uit het model blijkt voorts nog dat de begroting van het arbeidsinkomen rekening houdt “met het effect van de investering op de rendabiliteit”. Voorts blijkt uit het genoemde model, op nauwkeurige, duidelijke en precieze wijze, de berekeningswijze van het “arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders”. Tot slot, zo geeft het model weer, dient het aldus berekende arbeidsinkomen, percentsgewijze, vergeleken te worden met het “referentie-inkomen” (dat, krachtens artikel 9 van het subsidiebesluit, jaarlijks door de minister wordt vastgelegd). Het bereikte percentage is blijkens artikel 9 van het subsidiebesluit bepalend om steun te kunnen genieten. Uit de regelgeving blijkt niet dat de bedoeling voorlag om ter zake aan het bestuur enige beoordelingsvrijheid te laten.

De justitiële rechter kan in die omstandigheden vaststellen of een door de regelgeving geviseerde rechthebbende aan alle door de geldende

regelgeving gestelde voorwaarden voldoet opdat hij zijn recht op steun kan genieten. Hij beschikt over de vereiste middelen om over het bestaan en de omvang van het recht van verzoeker uitspraak te doen. Dat sommige bepalingen van de ter zake toepasselijke regelgeving in voorkomend geval interpretatie behoeven, doet daaraan niets af.

13. De in het auditorsverslag ambtshalve opgeworpen exceptie is gegrond.

V. Kosten

14. In de gegeven omstandigheden past het de kosten ten laste te leggen van de verwerende partij, aangezien zij in de bestreden beslissing ten onrechte heeft gesteld dat het beroep diende te worden ingeleid bij de Raad van State.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negen maart tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques